

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Woźniak

Sędziowie: SSO Anna Czarnecka (spr.)

SSO Krzysztof Dziedzic

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2014 r. w Poznaniu,

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. J.

przeciwko Powiatowi (...) reprezentowanemu przez Starostę (...)

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

od postanowienia Sądu Rejonowego we Wrześni z dnia 17 lipca 2013 r.

sygn. akt: I C 580/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

/-/ A. Czarnecka/-/ B. Woźniak/-/ K. Dziedzic

UZASADNIENIE

Powód wniósł o zasądzenie od Powiatu (...) kwoty 425 zł za wydaną kartę pojazdu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 24 lutego 2005 r. dokonał rejestracji swojego samochodu i dokonał zapłaty kwoty 425 zł tytułem opłaty za wydaną kartę pojazdu.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o odrzuceniu pozwu z uwagi niedopuszczalność drogi sądowej.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 17 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy we Wrześni oddalił wniosek o odrzuceniu pozwu.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy zważył, że opłatę w kwocie 500 zł za wydanie karty pojazdu pobrano od powoda na podstawie § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu. W.w. rozporządzenie zostało uchylone rozporządzeniem Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 marca 2006 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu, w którym wysokość tej opłaty ustalono na kwotę 75 zł (Dz. U. Nr 59, póź. 421).

Podniesiony w odpowiedzi na pozew przez pozwanego zarzut niedopuszczalności drogi sądowej w niniejszej sprawie okazał się niezasadny. Sąd przywołując treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 06 czerwca 2012 r. w sprawie o sygnaturze akt III CZP 24/12 wskazał, że mimo iż od dnia 1 stycznia 2010 r. opłata za wydanie karty pojazdu,

o której jest mowa w ustawie Prawo o ruchu drogowym, stanowi wyraźnie w rozumieniu art. 60 pkt 7 ustawy o finansach publicznych środki publiczne, będące podatkowymi należnościami budżetowymi o charakterze publiczno-prawnym, to nie ma to zastosowania do opłat nienależnie pobranych przed tą datą i podlegających zwrotowi. Nie będą to nadpłaty w myśl przepisów Ordynacji podatkowej (art. 72), gdyż takimi się stały dopiero po dniu 1 stycznia 2010 r., lecz świadczeniami pieniężnymi pobranymi bez podstawy prawnej, które zostały zakwestionowane w postaci wskazanego rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 2003 r. przez powołane orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego. Z tych względów zostały one zakwalifikowane do świadczeń nienależnych, będących postacią bezpodstawnego wzbogacenia dochodzonych na gruncie przepisów obowiązujących przed dniem wyjścia w życie nowej ustawy o finansach publicznych na drodze sądowego procesu cywilnego. Sąd I instancji w całości podzielił argumentację wskazaną w uzasadnieniu powyższej uchwały.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na mocy art. 199 § 1 ust 1 k.p.c. a contrario oddalił wniosek pozwanego o odrzuceniu pozwu.

Od powyższego postanowienia **zażalenie wywiódł pozwany** zaskarżając postanowienie w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i odrzucenie pozwu powoda oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, iż stanowisko Sądu I instancji jest niesłuszne, gdyż Sąd Najwyższy w swej uchwale, na którą powołuje się Sąd Rejonowy, wypowiedział się w sprawie indywidualnej, a więc orzeczenie nie ma charakteru powszechnie obowiązującej normy prawnej. W ocenie skarżącego wierzytelność dochodzona przez powoda ma charakter publiczno-prawny jako niepodatkowa należność budżetowa i mają do niej zastosowanie przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Art. 67 ustawy o finansach publicznych przewiduje, że do spraw niepodatkowych należności budżetowych mają zastosowanie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29.08.1997 r. - Ordynacja podatkowa.

W tym stanie prawnym właściwą drogą dochodzenia tych należności jest droga postępowania administracyjnego, nie zaś droga sądowa, jak stwierdził Sąd pierwszej instancji. Pozew powoda winien być więc odrzucony za względu na niedopuszczalność drogi sądowej.

Skarżący wskazał również, że takie stanowisko prezentuje Sąd Okręgowy wP., który w swym orzeczeniu z dnia 8.05.2012 r., sygn. akt II Cz (...)uznał, że z dniem kiedy weszła w życie nowa ustawa o finansach publicznych z dnia 27.08.2009 r., w tym art. 60 i 67 tej ustawy, do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60 tej ustawy nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zatem aktualnie, tj. począwszy od dnia 1 stycznia 2010r., do zwrotu należnej opłaty za wydanie karty pojazdu zastosowanie mają przepisy ustawy- Ordynacja podatkowa, a w szczególności rozdział 9, dział III tejże ustawy.

Mając na uwadze wyżej podane orzeczenie Sądu Okręgowego wP., w pełni zasadne było żądanie pozwanego o odrzucenie pozwu ze względu na niedopuszczalność drogi sądowej, wniesione w odpowiedzi na pozew, bowiem w zaskarżonej sprawie powód wystąpił do Starosty (...)z wnioskiem o zwrot opłaty w kwocie 425 zł w dniu 13.01.2012 r., a więc po dacie 01.01.2010 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego nie zasługiwało uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie powód domagał się zapłaty kwoty 425 zł tytułem nienależnie pobranej przez pozwanego części opłaty za wydanie karty pojazdu. Zważyć trzeba, że w dotychczasowym stanie prawnym, zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i Naczelnego Sądu Administracyjnego przyjmowano, że nienależnie pobrane opłaty za kartę pojazdu nie mogą być traktowane jako nadpłaty podatku podlegające szczególnemu unormowaniu w zakresie zasad i trybu ustalania nadpłaty i jej zwrotu, co wyłączałoby dla ich dochodzenia drogę sądową (uchwała

SN z dnia 16 maja 2007 r., III CZP 35/07, OSNC 2008, nr 7-8, poz. 72 oraz uchwała NSA z dnia 4 lutego 2008 r., I OPS 3/07, OSNSAiWSA 2008, nr, 2, poz. 21). Sąd Najwyższy wprost stwierdził, że dopuszczalna jest droga sądowa do dochodzenia roszczenia o zapłatę, którego podstawę stanowi nienależne pobranie opłaty za wydanie karty pojazdu, określonej w § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu oraz, że nie ma podstaw do stosowania do dochodzonego przez powodów roszczenia przepisów ustawy Ordynacja podatkowa.

Po wejściu w dniu 1 stycznia 2010 r. zasadniczej części przepisów ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz.U. z 2009 r., nr 157, póź. 1240 ze zm.) prezentowany był (także przez Sąd Okręgowy w P. pogląd, że zmiana stanu prawnego prowadzi do wniosku, że istnieją przepisy szczególne, normujące tryb zwrotu opłaty za kartę pojazdu, a odsyłające rozpoznanie takich spraw na drogę administracyjną, co nie zachodziło przed wejściem w życie nowej ustawy o finansach publicznych.

Celem w/w ustawy było m.in. ujednoczenie funkcjonujących w polskim systemie prawnym przepisów dotyczących egzekwowania niepodatkowych należności budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego poprzez umieszczenie ich w jednej ustawie systemowej bez odwoływania się w tym zakresie do stosownych przepisów Ordynacji podatkowej. Istotne znaczenie przypisano zarazem regulacji, wedle której do spraw nieuregulowanych ustawą o finansach publicznych, takich jak m.in. nadpłaty, zastosowanie będą miały przepisy k.p.a. oraz Ordynacji podatkowej (por. uzasadnienie projektu ustawy o finansach publicznych, Druk nr 1181, Sejmu VI kadencji, s. 23-24, opublik. Lex, M. Uśak, Niepodatkowe należności budżetowe w nowej ustawie o finansach publicznych, *Finanse Komunalne 2010*, nr 4, s. 6-9). Zgodnie z art. 60 pkt 7 ustawy o finansach publicznych (dalej u.f.p.) środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym są m.in. dochody pobierane przez państwowe i samorządowe jednostki budżetowe na podstawie odrębnych ustaw. Przepis art. 67 u.f.p. przewiduje przy tym, że do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą, stosuje się przepisy kodeksu postępowania administracyjnego i odpowiednio przepisy działu III Ordynacji podatkowej.

Na skierowane do Sądu Najwyższego zagadnienie prawne, wobec zaistnienia rozbieżności orzeczeń w zakresie traktowania sprawy zwrotu nienależnej opłaty za wydanie karty pojazdu, Sąd Najwyższy w dniu 6 czerwca 2012r. w sprawie sygn. III CZP 24/12 podjął uchwałę, iż dopuszczalna jest droga sądowa w sprawach o zwrot nienależnych opłat za wydanie karty pojazdu, pobranych na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (Dz.U. Nr 137, poz. 1310) przed wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2010r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że mimo iż od dnia 1 stycznia 2010r. opłata za wydanie karty pojazdu, o której jest mowa w ustawie prawo o ruchu drogowym, stanowi wyraźnie w rozumieniu art. 60 pkt. 7 u.f.p. środki publiczne będące niepodatkowymi należnościami budżetowymi o charakterze publiczno-prawnym, to nie ma to zastosowania do opłat nienależnie pobranych przed tą datą i podlegających zwrotowi. Nie będą to nadpłaty w myśl przepisów Ordynacji podatkowej (art. 72), gdyż takimi stały się dopiero po dniu 1 stycznia 2010r., lecz świadczeniami pieniężnymi pobranymi bez podstawy prawnej, która została zakwestionowana w postaci wskazanego rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 2003r. przez orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Trybunału Konstytucyjnego i Sądu Najwyższego. Z tych względów zostały one zakwalifikowane do świadczeń nienależnych, będących postacią bezpodstawnego wzbogacenia, dochodzonych na gruncie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie nowej ustawy o finansach publicznych na drodze sądowego procesu cywilnego.

Sąd Okręgowy w niniejszym składzie, podobnie jak Sąd Rejonowy podziela aktualne stanowisko Sądu Najwyższego. Zważyć przy trzeba, że powołane przez skarżącego orzeczenie Sądu Okręgowego w P.z dnia 8 maja 2012 r., sygn. akt II Cz (...)zostało wydane zanim Sąd Najwyższy wydał uchwałę z dnia 6 czerwca 2012 r.

Skoro w przedmiotowej sprawie powód uiszczył na rzecz pozwanego opłatę za wydanie karty pojazdu w dniu 24 lutego 2005r., a więc przed wejściem w życie cyt. ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna jest droga sądowa dla żądania jej zwrotu jako nienależnego świadczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd.1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

/-/ A. Czarnecka/-/ B. Woźniak/-/ K. Dziejic